

ГАНУС Костянтин Іванович,
викладач кафедри тактики та тактико-спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності Національної гвардії України, Київський інститут Національної гвардії України м. Київ

МОНІТОРИНГ ОПЕРАТИВНОЇ ОБСТАНОВКИ В РАЙОНІ ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

Розвиток Української держави і громадянського суспільства у ХХІ ст., та його орієнтування в Європейському напрямку, передбачають безпосереднє втілення в життя найактуальніших здобутків науково-технічного прогресу. Наряду з цим, Україна стала членом асоціації сил жандармерії та поліції країн Європи та Середземного моря FIER (від перших літер країн-засновниць: Франція, Італія, Іспанія, Португалія), а отже і Національна гвардія України продовжує реформування та інтегрує найкращий досвід Європейських країн де важливою складовою правоохоронних органів є використання новітніх технологій. Серед передових технологічних проривів – безпілотні технології.

Національна гвардія України є військовим формуванням з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначено для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки та участь у припиненні масових заворушень. Згідно постанови Кабінету Міністрів від 20 серпня 2021 року № 894, визначено порядок організації діяльності та взаємодії Національної гвардії з уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування з припинення масових заворушень.

Основним суб'єктом, на який покладається припинення масових заворушень, є Національна гвардія. Іншими суб'єктами з припинення масових заворушень є Національна поліція, Держприкордонслужба, СБУ, Військова служба правопорядку у Збройних Силах, ДСНС, місцеві держадміністрації та органи місцевого самоврядування, які залучають для припинення масових заворушень необхідні сили і засоби та забезпечують їх ефективне використання.

Рішення про проведення спеціальної операції з припинення масових заворушень приймається керівником оперативного штабу на підставі аналізу оперативної обстановки та інформації про внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про кримінальне правопорушення, передбачене статтею 294 Кримінального кодексу України. Ключовим фактором на прийняття рішення про проведення спеціальної операції в межах зони

відповідальності з припинення масових заворушень являється актуальність та повнота інформації про оперативну обстановку.

Національна гвардія України:

- організовує та проводить спеціальну операцію з припинення масових заворушень;

- забезпечує керівництво та координацію діяльності сил і засобів правоохоронних органів, залучених до спеціальної операції з припинення масових заворушень.

Одним із основних напрямків управління у сфері забезпечення громадського порядку під час масових заходів, припинення масових заворушень, проведення спеціальної операції з припинення масових заворушень є отримання своєчасної інформації про оперативну обстановку в районі проведення вказаних заходів. З цією метою доцільно організовувати моніторинг оперативної обстановки з використанням безпілотних літальних апаратів. Однак постійна невизначеність певних факторів, таких як: кількість точок моніторингу, запас ходу різних типів безпілотних літальних апаратів мультироторного типу, висота споруд в районі проведення заходу та інше, затрудняє без певної комунікації з іншими суб'єктами які залучаються до припинення масових заворушень, прийняти рішення на застосування безпілотних літальних апаратів з метою здійснення моніторингу оперативної обстановки.

Не вірне застосування безпілотних літальних апаратів може призвести до несвоєчасності отриманої інформації і, як наслідок, невірному управлінні у сфері охорони громадського порядку під час різного роду заходів. З цією метою, доцільно розробити та затвердити спільну методику моніторингу оперативної обстановки суб'єктами залученими до припинення масових заворушень за допомогою безпілотних літальних апаратів під час масових заходів.

Спільною методикою моніторингу оперативної обстановки визначити особливості організації моніторингу оперативної обстановки з використанням безпілотних літальних апаратів яка б передбачала в залежності від чисельності точок моніторингу визначити необхідну кількість безпілотних літальних апаратів мультироторного типу, з урахуванням фактору їх зіткнення. Також визначеною методикою можливо передбачити почерговість та своєчасність отримання інформації – показник оперативності суб'єктами залученими до припинення масових заворушень. моніторингу оперативної обстановки

Вказана спільна методика дозволяє проводити моніторинг оперативної обстановки яка визначає порядок прийняття рішення щодо застосування під час масових заходів безпілотних літальних апаратів мультироторного типу з метою своєчасного отримання необхідної інформацію про зміни в оперативній обстановці в районі відповідальності.

Отже здійснення моніторингу (онлайн-моніторингу) оперативної обстановки в районі проведення масових заходів допоможе органам управління у прийнятті найбільш раціонального рішення для забезпечення охорони громадського порядку, припинення масових заворушень.

На нашу думку для забезпечення ефективного військового управління доцільне подальше удосконалення всіх видів розвідки з використанням БпЛА.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про національну безпеку України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>;
2. Закон України «Про Національну гвардію України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>;
3. Закон України «Про Національну поліцію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>;
4. Постанова Кабінету Міністрів від 20 серпня 2021 року № 894 «Про затвердження Порядку організації діяльності та взаємодії Національної гвардії з уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування з припинення масових заворушень». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-organizaciyi-diyalnosti-ta-vzayemodiyi-nacionalnoyi-s200821>
5. В. В. Герасименко, А. Г. Салій, В. К. Медведєв, Перспективи застосування спільних авіаційних груп пілотованої та безпілотної авіації, Національний університет оборони України, 2023 р.;
6. С. П. Мосов, М. В. Погорецький, С. М. Салій, Безпілотна авіація у військовій справі, Інтерсервіс, 2019 р.